

USMF „Nicolae TESTEMIȚANU”

Catedra de management și psihologie

TEMA: 2. Definirea conceptelor de
normalitate și anormalitate în medicină și
psihologie.

Normalitate
versus
Anormalitate

- **Scopul:**

De a vă oferi cunoștințe despre normă, normalitate, anormalitate, devianță, patologie.

Obiective:

- *de a opera cu noțiunile de normă, normalitate etc.*
- *de a face diferență dintre normă, anormalitate, patologie.*
- *de a putea aprecia și caracteriza aspectele privind norma și anormalitatea.*

Subiectele temei

1. **Definirea conceptului. Aspecte generale privind *normalitatea* versus *anormalitatea*.**
2. **Perspectivile Normalității.**
3. **Conceptul - sănătate / boală.**

Aspecte generale privind normalitatea

Atât normalitatea (sănătatea mintală), cât și anormalitatea (boala psihică) își au sediul și se manifestă în cadrul “sistemului personalității”.

Normalitatea și anormalitatea

necesită a fi considerate niște calități ale “*modului de a fi*” al individului, care derivă din organizarea structurală a “sistemului personalității” acestuia.

Aspecte generale privind normalitatea

”Sistemul personalității” este organizat dialectic, după principiul complementarității antinomice, al contrariilor, în asemenea măsură încât se poate vorbi despre o “balanță normal/patologic” de a cărei funcționare depind atât starea de echilibru, respectiv sănătatea mintală, cât și starea de dezechilibru, respectiv boala psihică.

Definirea conceptului N/A

Cuvântul **NORMAL** provine din limba latină (*norma* – **unghi drept**), adică ceea ce nu oscilează nici la dreapta, nici la stânga – este ceea ce se află exact la mijloc.

Definirea conceptului N/A

Normalitatea – ca noțiune, este de maximă abstracție, utilizată mai frecvent în psihologie decât în medicină, este definită ca „un echilibru funcțional complex și dinamic, într-un ansamblu de interferențe și interdependențe active cu ambianța”.

Definirea conceptului N/A

Dicționarul Explicativ al Limbii Române definește
noțiunea de normal:

"este așa cum trebuie să fie,
potrivit cu starea firească,
obișnuit, firesc, natural",
"sănătos",

"care este conform cu o normă".

Definirea conceptului N/A

Random House Webster's Dictionary, definește
starea de normalitate ca:

"stare potrivită cu standardul sau cu
tipul comun, uzual, natural",
"sănătos", "liber de anomalii
mentale", "liber de boală sau
malformații" sau ca stare în
conformitate cu o normă egală cu
"media caracteristicilor umane".

Definirea conceptului N/A

Prelipceanu D. (2000) afirmă că:

NORMA este, în esența sa, o convenție umană larg împărtășită social.

Ea derivă din aprecierea, din valorizarea comună a unor stări și fapte sociale.

Norma

este ceea ce corespunde unui model comun, unei reguli.

Norma

descrie o valoare medie, specifica pentru majoritatea dintre reprezentantii populatiei date.

*Un fenomen cu cât este mai frecvent, cu
atât poate fi considerat mai normal,
iar cu cât este mai rar,
mai îndepărtat de media statistică,
cu atât pare ca fiind mai anormal.*

Definirea conceptului N/A

Dicționarul de psihologie LAROUSSE:

Normalitatea

- este o noțiune relativă și variabilă de la un mediu socio-cultural la altul.

Conceptul de **normalitate** este strâns legat de valorile și normele unei culturi, dar și de ideile social-politice ale epocii istorice respective.

După părerea lui A. C. Ivy, se pot distinge patru accepțiuni pentru normal:

- a) *coincidența între un fapt organic și unul ideal, care să fixeze decizia limitei inferioare sau superioare a unor exigențe;*
- b) *prezența la un individ a caracterelor structurale, fiziologice sau biochimice, a căror măsură este fixată convențional de o valoare centrală a unui grup omogen (vîrstă, sex etc.);*

După părerea lui A. C. Ivy, se pot distinge patru accepțiuni pentru normal:

- *c) situația unui individ în raport cu media pentru fiecare caracter considerat, atunci când s-a construit curba de distribuție calculată;*
- *d) absența handicapului.*

Criterii de normalitate după Ellis și Diamond:

- conștiința clară a eului
- capacitatea de orientare în viață
- nivel înalt de toleranță la frustrare
- autoacceptare
- flexibilitate în gândire și acțiune
- realism și gândire antiutopică
- asumarea responsabilității pentru propriile tulburări emoționale

Criterii de normalitate după Ellis și Diamond:

- angajarea în activități creatoare
- angajare moderată în activități riscante
- conștiința clară a interesului social
- gândire realistă
- acceptarea incertitudinii
- îmbinarea plăcerilor imediate cu cele de perspectivă.

Trăsăturile pe care trebuie să le posede persoana normală:

- 1) percepția eficientă a realității,adică își dă seama ce face.
- 2) cunoașterea de sine, persoana este conștientă de propriile motive și sentimente.
- 3) abilitatea de a exercita un control voluntar asupra comportamentului.
- 4) aprecierea de sine și acceptarea sa. Aprecierea propriei valori.
- 5) abilitatea de a avea relații armonioase, eficiente și sănătoase cu cei din jur.

Perspectivă Normalității

1. Normalitate și sănătate.

Perspectivă tradițională, în care normalitatea echivalează cu starea de sănătate, căreia i se atribuie un caracter universal.

Normalitatea, adică sănătatea mintală pare a fi o vastă sinteză, o rezultată complexă a unei mulțimi de parametri ai vieții organice și sociale, aflați în echilibru dinamic, ce se proiectează pe modelul genetic al existenței individuale.

Perspectivile normalității

2. Normalitate ca valoare medie

Un mod obișnuit de a concepe normalitatea - folosit în studiile normative de tratament ce se bazează pe descrierea statistică a fenomenelor biologice, psihologice și sociale.

Conform acestei abordări un fenomen cu cât este mai frecvent, cu atât poate fi considerat mai **normal**, iar cu cât este mai rar, mai îndepărtat de media statistică, cu atât apare ca fiind mai anormal.

Perspectivile normalității

3. Normalitatea ca utopie

Perspectivă ce se stabilește ca o normă ideală (valorică) referitoare la un ideal de normalitate atât din punct de vedere individual, cât și comunitar.

Normalitatea ideală definește felul în care individul și comunitatea consideră că persoana ar fi trebuit să fie. Desigur, normalitatea ideală nu este și nici nu poate fi niciodată atinsă, efectiv cu atât mai mult, cu cât ea variază mult în funcție de contextul socio-cultural istoric și geografic.

Perspectivă asupra normalității

4. Normalitatea ca proces

Perspectivă asupra normalității care pune accentul pe faptul că un comportament normal este o rezultată finală a subsistemelor care interacționează între ele.

Ea operează cu norma responsivă sau funcțională, care reflectă măsura în care un organism, o persoană, un subiect își îndeplinește rolul funcțional.

Cu alte cuvinte normalitatea ca proces - consideră esențiale schimbările și procesele mai mult decât o definire transversală a normalității.

Perspectivile normalității

5. Normalitate și comunicare

Schimbul de informație este caracteristic organismului uman la toate nivelurile sale de organizare, toate procesele de reglare au nevoie de informație.

FIINTA UMANĂ

**este de neconcepută în afara
informației și comunicației.**

(A. Restian, 1997)

Normalitatea presupune o capacitate de comunicare și elaborare continuă a informației, care să asigure armonia la nivelul subsistemului individual, familial, social sau grupal.

Nivelul de organizare	Felul informației necesare
Molecular	<i>Informație moleculară</i>
Celular	<i>Informație genetică</i>
Intercelular	<i>Mesageri chimici</i>
Organic	<i>Informație din mediu</i>

Perspectivile normalității

5. Normalitate și adaptare

Adaptarea e un reper important în evaluarea comportamentului uman, fiind „criteriul cel mai generic” de raportare. (D. Prelipceanu)

Adaptarea este un **echilibru**
care se stabilește între personalitate și lumea înconjurătoare, lume constituită din persoane, situații, spațiu cultural, obiecte etc.

Conceptul de sănătate

Sănătatea umană - este, dar și poate fi considerată o stare înscrisă în perimetrul care definește normalitatea existenței individului: semnificând menținerea echilibrului structural al persoanei (*biologic și psihic*) atât în perspectiva internă, cât și în perspectiva externă - a echilibrului adaptativ dintre individ și mediul său ambient concret.

Conceptul de sănătate

Organizația Mondială a Sănătății:

Starea de sănătate este: „o stare completă de bine din punct de vedere psihic, mental și social, și nu neapărat în absența durerii”.

Sănătatea - este o stare de armonie, o stare de bine cu privire la evoluția complexului biologic, psihologic și a dimensiunilor sociale ale comportamentului uman.

Sănătatea mintală

Caracteristicile principale ale sănătății mintale

(după Hartman si Murray):

- capacitatea de tolera tensiuni suficient de mari, de a le reduce într-o formă satisfăcătoare pentru individ;
- capacitatea de a organiza un plan de viață, care să-i permită satisfacerea periodică și armonioasă a majorității nevoilor, dar și progresul către scopurile cele mai îndepărtate;

Sănătatea mintală

- **capacitatea de adaptare a propriilor aspirații la grup;**
- **capacitatea de ași adapta conduita la diferite moduri de relații cu ceilalți indivizi;**
- **capacitatea de identificare atât cu forțele conservatoare cât și cu cele creatoare a societății.**

Cum este caracterizată o persoană sănătoasă

- *O persoana se bucura de o sanatate mintală deplină daca:*

1. Nu se lasa copleșita de propriile emotii: teama, suparare, gelozie, vinovatie sau griji excesive;

2. Poate face față „din mers“ dezamagirilor;

3. Își poate accepta propriile neajunsuri;

4. Are respect de sine și pentru cei din jur;

Cum este caracterizată o persoană sănătoasă

5. Se bucură de lucruri simple, întâmplări din viața de zi cu zi;
6. Se simte bine împreună cu alți oameni;
7. Își face planuri de viitor;
8. Se bucura de experiențele și ideile noi;

Cum este caracterizată o persoană sănătoasă

9. Își fixează țeluri realiste;

10. Este capabilă să ia singură hotărâri în problemele care o privesc.

- **Patologic** implica „pafos”, sentiment direct și concret al suferinței și neputinței, sentimentul unei vieți nemulțumitoare.

Nu se poate vorbi doar dintr-un singur punct de vedere despre boală.

Nu orice suferință este patologică.

Nu orice tulburare, orice nefericire, orice dramă sau orice conflict este boală psihică, în ciuda unor opinii destul de răspandite.

Conceptul de boală psihică

După M. Lazarescu:

boala psihică constă în simplificarea, dezorganizarea, dezarmonizarea a vieții psihice conștiente a persoanei.

Boala rezultă din dezechilibrul ființei umane cu lumea.

Dacă în conflictul dintre ființă și mediu - individul reușește să învingă starea de tensiune, atunci el își va păstra sănătatea, în caz contrar, el va ajunge la boală.

Meyer A definește boala mintală ca o adaptare greșită, insuficientă sau inadecvată.

Nevrozele reprezintă o slabă capacitate adaptativă la lume și la problemele personale, resimțite dureros de subiectul care rămâne în restul timpului „în afara jocului”.

După **Enachescu** - nevrozele ar apărea ca un conflict între acțiunea practică și rezultatele acesteia.

Concluzii:

- 1. Normalul este un termen calificativ implicând o valoare.**
- 2. O normă este ceea ce corespunde unui model comun, unei reguli.**
- 3. Nevoia de normalitate derivă din nevoia umană de ordine.**

Concluzii:

- 4. Norma se consideră a fi ceea ce este primit în societate.**
- 5. Boala se referă, în general la o stare anormală cu o cauzalitate determinată, cu un debut precizabil, are un anumit tablou clinic, un anumit substrat și o anumită tendiță evolutivă.**

**Mulțumesc pentru
atenție!**

Succes în continuare...!!!